

Urząd Regulacji Energetyki

<http://www.ure.gov.pl/pl/urząd/informacje-ogolne/aktualnosci/5419,Weszła-w-życie-nowelizacja-ustawy-Prawo-energetyczne.html>
2019-11-20, 11:31

[Strona znajduje się w archiwum.](#)

Weszła w życie nowelizacja ustawy Prawo energetyczne

W dniu 11 września weszła w życie nowelizacja ustawy Prawo energetyczne zwana małym trójpakim energetycznym. Zasadniczym celem zmian wprowadzonych nowelizacją jest stymulowanie dalszego wzrostu konkurencji na rynkach energii.

W stronę konkurencyjnego rynku gazu

Spośród wielu istotnych rozwiązań zawartych w nowelizacji ustawy, fundamentalne znaczenie mają regulacje umożliwiające rozwój konkurencyjnego rynku gazu w Polsce, w tym przede wszystkim - wprowadzenie obliwa giełdowego. W świetle nowych przepisów nałożenie obowiązku obrotu paliwami gazowymi za pośrednictwem giełd towarowych rozumiane jako narzędzie gwarantujące transparentne zasady handlu gazem ziemnym, pozwoli na zmianę struktury rynku gazu ze zmonopolizowanej w kierunku rynku konkurencyjnego.

Mały trójpak wprowadza do ustawy - Prawo energetyczne nowy art. 49b, który nakłada na przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się obrotem paliwami gazowymi obowiązek sprzedaży na giełdach towarowych lub na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany nie mniej niż 55% gazu ziemnego wprowadzonego do sieci przesyłowej. Z obowiązku sprzedaży gazu ziemnego poprzez giełdę towarową wyłączony zostaje gaz ziemny stanowiący zapasy obowiązkowe lub przesyłany tranzytem przez Polskę lub wydobywany na terytorium Polski i sprzedawany za granicę, a także wykorzystywany do realizacji zadań operatorów systemu gazowego. Poza tym, z ww. obowiązku zwolnione są także podmioty, które sprowadzają gaz ziemny do Polski w niewielkiej skali, tj. posiadają prawo do przepustowości w wielkości mniejszej niż 10% sumy przepustowości wszystkich punktów wejścia do systemu wymienionych w art. 49b.

Biorąc pod uwagę skoncentrowaną strukturę rynku gazu wprowadzanie obowiązku sprzedaży na giełdach towarowych będzie dokonywane stopniowo. Wolumen gazu objętego obowiązkiem ulegnie w kolejnych latach zwiększeniu w sposób następujący: od wejścia w życie ustawy - 30 % , od 1 stycznia 2014 r. - 40 % , od 1 stycznia 2015 r. - 55 % .

Zgodnie z opracowaną przez Prezesa URE *Mapą Drogową uwalniania cen gazu ziemnego* w wyniku wprowadzenia obowiązku publicznej sprzedaży gazu na poziomie 30%, zostaną uwolnione ceny gazu dla dużych odbiorców. Poziom zapotrzebowania tych odbiorców stanowi ok. 30% zużycia gazu w kraju. Harmonogram uwolnienia oraz warunki po temu niezbędne szczegółowo opisuje [Komunikat Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki \(nr 21 /2013\) w sprawie harmonogramu zwolnienia przedsiębiorstw energetycznych posiadających koncesje na obrót paliwami gazowymi lub obrót gazem ziemnym z zagranicą z obowiązku przedkładania do zatwierdzenia taryf dla paliw gazowych w zakresie sprzedaży gazu ziemnego wysokometanowego do odbiorców innych niż odbiorcy w gospodarstwie domowym.](#)

Należy podkreślić, że wprowadzenie obowiązku publicznej sprzedaży gazu umożliwi utworzenie hurtowego rynku gazu ziemnego, charakteryzującego się wysoką transparentnością transakcji zawieranych na giełdzie towarowej. Dzięki temu podmioty sprowadzające gaz ziemny z zagranicy bądź wydobywające to paliwo ze złóż krajowych, będą oferowały go wszystkim zainteresowanym uczestnikom rynku na niedyskryminacyjnych zasadach. Ponadto, nowe przepisy wprowadzają także zmiany w ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych. Zasadniczą zmianą jest zmniejszenie potencjalnych kosztów pośrednictwa w zawieraniu transakcji giełdowych. Wszystkie przedsiębiorstwa energetyczne, w szczególności prowadzące działalność w zakresie obrotu paliwami gazowymi, otrzymają możliwość uzyskania statusu członka giełdy towarowej i zawierania transakcji na giełdzie na własny rachunek, a nie za pośrednictwem domów maklerskich.

Wzmocnienie praw konsumentów

Co ważne, udostępnienie gazu na giełdach towarowych dodatkowo wzmacnia pozycję odbiorcy na rynku, dając mu możliwość skorzystania z prawa do zmiany sprzedawcy, zagwarantowanego w art. 4j ustawy z dnia 26 lipca 2013 r. W świetle nowego prawa odbiorca końcowy może bowiem wypowiedzieć umowę, na podstawie której przedsiębiorstwo energetyczne dostarcza mu paliwa gazowe, bez ponoszenia kosztów i odszkodowań innych, niż wynikające z treści umowy, składając do przedsiębiorstwa pisemne oświadczenie.

Ponadto, dla wzmocnienia praw konsumentów na rynkach energii, treść znowelizowanej ustawy szczegółowo określa elementy umowy sprzedaży i umowy kompleksowej, której jedną ze stron jest odbiorca paliw gazowych lub energii elektrycznej w gospodarstwie domowym. Ww. umowy powinny zawierać m.in. informacje nie tylko o prawach tego odbiorcy, z uwzględnieniem sposobu wnoszenia skarg i rozstrzygania sporów, ale także dotyczące możliwości uzyskania pomocy w przypadku awarii urządzeń, instalacji lub sieci gazowej lub elektroenergetycznej.

Wzmocnienie praw odbiorców to kwestia, której generalnie poświęcono wiele uwagi w nowelizacji. Podkreśla się tu m.in. konieczność formułowania przejrzystych i jednoznacznych informacji adresowanych do odbiorców, zarówno w momencie zawierania transakcji jak i w czasie świadczenia usług. Przykładem jest choćby doprecyzowanie

sposobu, w jaki sprzedawca paliw gazowych i energii powinien powiadamiać konsumentów o podwyżce cen lub stawek opłat, określonych w zatwierdzonych taryfach. Ponadto, warto też wspomnieć o zmianie brzmienia art. 6.1., który szczegółowo precyzuje sposób przeprowadzania przez przedsiębiorstwo energetyczne kontroli legalności pobierania paliw lub energii, a także kontroli układów pomiarowo-rozliczeniowych, dotrzymania zawartych umów oraz prawidłowości rozliczeń. Zmiana ta ma niezwykle istotne znaczenie dla wzrostu bezpieczeństwa przebiegu i poprawności wyników kontroli.

Ważną rolę w nowelizacji Prawa energetycznego odgrywa również przepis nakładający na sprzedawców paliw gazowych lub energii elektrycznej obowiązek dostarczenia odbiorcom kopii zbioru praw konsumenta energii. Dokument ten, sporządzony przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki we współpracy z Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie wytycznych Komisji Europejskiej, stanowi pakiet praktycznych informacji o prawach odbiorców energii elektrycznej i paliw gazowych. Kopia zbioru praw konsumenta zostanie ogłoszona przez Prezesa URE w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Regulacji Energetyki.

Nowe przepisy dodatkowo ułatwiają odbiorcom korzystanie z prawa do zmiany sprzedawcy. Operator systemu przesyłowego oraz operator systemu dystrybucyjnego mają bowiem obowiązek umożliwić odbiorcy paliw gazowych lub energii elektrycznej zmianę sprzedawcy, nie później niż w terminie 21 dni od dnia poinformowania właściwego operatora o zawarciu umowy sprzedaży lub umowy kompleksowej z nowym sprzedawcą. Dotychczasowy sprzedawca zobowiązany został do rozliczenia z odbiorcą, który skorzystał z prawa do zmiany sprzedawcy, nie później niż w okresie 42 dni od dnia dokonania tej zmiany.

Dużą zmianę w zakresie zabezpieczenia praw konsumentów wprowadza art. 6c. wprowadzający szczegółową procedurę wstrzymania dostarczania odbiorcy paliw gazowych energii lub ciepła w gospodarstwie domowym w sytuacji wniesienia i rozpatrywania reklamacji lub wniesienia przez tego odbiorcę skargi do sądu polubownego. Zgodnie z nowym przepisem, w przypadku gdy odbiorca w gospodarstwie domowym złoży do przedsiębiorstwa energetycznego reklamację dotyczącą dostarczania paliw gazowych lub energii (w terminie nie później niż 14 dni od dnia otrzymania od przedsiębiorstwa powiadomienia o zamiarze wstrzymania dostarczania), przedsiębiorstwo nie może wstrzymać dostarczania aż do czasu rozpatrzenia reklamacji. Jeżeli zaś przedsiębiorstwo nie rozpatrzy reklamacji w terminie 14 dni od dnia jej złożenia przez odbiorcę, uważa się, że została ona uwzględniona.

Dodatkowo w przypadku, gdy reklamacja nie została uwzględniona, a odbiorca w ciągu 14 dni od dnia otrzymania powiadomienia o zaistniałym fakcie wystąpił do stałego polubownego sądu konsumenckiego z wnioskiem o rozpatrzenie sporu w tym zakresie, przedsiębiorstwo nie może wstrzymać ich dostarczania do czasu wydania wyroku przez ten sąd. Ponadto, odbiorcy, który złożył reklamację na wstrzymanie dostarczania paliw gazowych lub energii, przedsiębiorstwo energetyczne jest obowiązane wznowić ich dostarczanie w terminie 3 dni od dnia otrzymania reklamacji i kontynuować je do czasu rozpatrzenia reklamacji. Przedsiębiorstwo energetyczne ma obowiązek kontynuować

dostarczanie paliw gazowych lub energii również w przypadku, gdy odbiorca wystąpił do Prezesa URE o rozpatrzenie sporu w zakresie nieuwzględnienia reklamacji przez ww. przedsiębiorstwo, do czasu wydania decyzji przez regulatora. Jeśli jednak w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że instalacja znajdująca się u odbiorcy stwarza bezpośrednio zagrożenie życia, zdrowia lub środowiska, wówczas przedsiębiorstwo energetyczne ma prawo do wstrzymania dostaw paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła, jak również w przypadku wydania przez sąd polubowny wyroku na niekorzyść odbiorcy.

Wsparcie „odbiorców wrażliwych”

Inną ważną kwestią uregulowaną w znowelizowanym prawie jest system wsparcia dla „odbiorców wrażliwych”, którego wprowadzenie stanowi spełnienie jednego z kluczowych warunków umożliwiających Prezesowi URE podjęcie decyzji o zwolnieniu sprzedawców energii z obowiązku zatwierdzania taryf dla gospodarstw domowych, sformułowanego przez Prezesa URE w *Mapie drogowej uwolnienia cen dla wszystkich odbiorców energii elektrycznej*. Warto zwrócić uwagę, że mały trójpak po raz pierwszy definiuje grupę „odbiorców wrażliwych”. W przypadku energii elektrycznej są nimi osoby, którym: przyznano dodatek mieszkaniowy, występują jako strona umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym oraz zamieszkują w miejscu dostarczania energii elektrycznej. Z kolei „odbiorca wrażliwy” paliw gazowych to osoba, której przyznano ryczałt na zakup opału i która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży paliw gazowych zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym oraz zamieszkuje w miejscu dostarczania paliw gazowych. Ponadto przepisy ustawy zobowiązują przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się dystrybucją paliw gazowych lub energii elektrycznej do założenia - na wniosek odbiorcy wrażliwego - przedpłatowego układu pomiarowo-rozliczeniowego.

W ramach systemu wsparcia „odbiorcy wrażliwemu” energii elektrycznej przysługuje dodatek energetyczny, który wynosi miesięcznie 1/12 kwoty rocznej dodatku energetycznego ogłaszanej przez ministra właściwego do spraw gospodarki. Dodatek ten przyznaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji, na wniosek odbiorcy.

Energetyka „prosumencka”

Mały trójpak energetyczny to także ważny krok w kierunku rozwoju energetyki „prosumenckiej”. Wprowadzone nowelizacją przepisy, które umożliwiają osobom fizycznym (nie będącym przedsiębiorcami w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej) sprzedaż energii wyprodukowanej w należących do nich odnawialnych źródłach energii, przy jednoczesnym ułatwieniu przyłączania tego rodzaju źródeł do sieci elektroenergetycznej, są istotne dla zwiększenia udziału odnawialnych źródeł rozproszonych w bilansie produkcji energii elektrycznej w kraju. W związku z powyższym w znowelizowanym Prawie energetycznym zdefiniowane zostały m.in.: pojęcia takie jak mikroinstalacja, czy mała instalacja.

W tym kontekście warto również zwrócić uwagę na nowy rozdział ustawy - 3a, poświęcony

m.in. krajowemu planowi działania w zakresie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych do roku 2020, którego projekt opracowuje Minister Gospodarki na podstawie obiektywnych i przejrzystych zasad, przy uwzględnieniu polityki energetycznej państwa.

Należy także dodać, iż przepisy małego trójpaku przewidują możliwość wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 1 i 8 ustawy - Prawo energetyczne (tj. obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia i świadectw pochodzenia z kogeneracji lub uiszczenia opłaty zastępczej) przez „nową grupę” podmiotów zdefiniowaną jako odbiorcy przemysłowi, na zasadach określonych w znowelizowanych przepisach ustawy.

Ponadto, przedmiotowa ustawa wprowadza system gwarancji pochodzenia tj. dokumentów stanowiących potwierdzenie dla odbiorcy końcowego, że określona w gwarancji pochodzenia ilość wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej lub do sieci przesyłowej energii elektrycznej została wytworzona w odnawialnym źródle energii.

Nowelizacja ustawy Prawo energetyczne dokonuje implementacji przepisów unijnych, dotyczących m.in. wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i gazu ziemnego oraz promowania energii ze źródeł odnawialnych.

Data publikacji : 11.09.2013

Data modyfikacji : 16.09.2013

[Następny](#)